

Utlåtande 2013:187 RII (Dnr 303-1648/2013)

**Taxa för hushållsavfall och därmed jämförligt avfall
inklusive taxa för skrymmande hushållsavfall med mera
samt slam och latrin**

Förslag från trafik- och renhållningsnämnden

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Taxa för hushållsavfall och därmed jämförligt avfall inklusive taxa för skrymmande hushållsavfall m.m. samt slam och latrin fastställs, i enlighet med trafik- och renhållningsnämndens förslag enligt bilaga 2 till utlåtandet, att gälla från och med den 1 januari 2014 med undantag för stycket "Återvinningscentraler" på sidan 17 som utgår.
2. Trafik- och renhållningsnämnden får en utökad budget med 1,0 miljoner kronor år 2014 som avser informationsinsatser vid införande av inpasseringssystem vid återvinningscentralerna. Finansiering sker av centralt avsatta medel, fonden för renhållningsverksamhet under finansförvaltning.
3. Trafik- och renhållningsnämnden får i uppdrag att återkomma med ett förslag på kvittningssystem.

Kommunstyrelsen beslutar för egen del följande.

Paragrafen justeras omedelbart.

Föredragande borgarrådet Ulla Hamilton anför följande.

Ärendet

Trafik- och renhållningsnämnden har den 30 oktober 2013 beslutat om taxa för år 2014 för hushållsavfall och därmed jämförligt avfall inklusive taxa för

skrymmande hushållsavfall m.m. samt slam och latrin. Taxan föreslås gälla från och med den 1 januari 2014.

Trafik- och renhållningsnämnden föreslår ett taxeuttag för år 2014 om 489,5 miljoner kronor, vilket är något högre än det prognostiserade utfallet i tertialrapport 2 på 450,2 miljoner kronor för år 2013. Ökningen förklaras till stor del bero på styrningseffekter av villaabonnemangen, där många kunder har övergått till hämtning varannan vecka och minskat avfallsmängderna men även att andra aktörer än de av trafik- och renhållningsnämndens upphandlade tar uppdrag.

Beredning

Ärendet har initierats av trafik- och renhållningsnämnden och remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret anser att justeringarna är motiverade och föreslår därför att kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att fastställa taxa för hushållsavfall och därmed jämförligt avfall inklusive taxa för skrymmande hushållsavfall med mera samt slam och latrin, i enlighet med förslaget.

Mina synpunkter

Avfallshantering i en tät stad är en utmaning i sig. Ambitionerna från Alliansen, att ta tillvara på så mycket som möjligt av avfallet på ett effektivt miljösmart sätt, är höga och påverkar kostnaderna för hanteringen. Därför utformas systemet så att det ska löna sig ekonomiskt att sortera ut sitt matavfall för att uppmuntra stockholmarna att bidra till en bättre miljö. Att insamling av matavfall blir helt gratis genom att kilokostnaden och rabatten slopas innebär också att det är de hushåll som de facto sorterar ut sitt matavfall som premieras. I det äldre systemet hävdade en del att de sorterade ut matavfall enbart för att erhålla rabatten. Det är inte längre möjligt, vilket är positivt ur ett miljöperspektiv. Vi vill öka andelen matavfall, minska restavfallsmängderna och göra det enkelt och tillgängligt för stockholmarna att lämna det farliga avfallet och grovavfallet. Förslagen om förändrade taxor är i linje med Alliansens prioriteringar inom avfallsområdet.

Arbetet med att öka andelen matavfall intensifierades under år 2013 och har gett goda resultat. I oktober 2013 hade andelen med matavfallsabonnemang ökat till 23 procent, att jämföra med 8 procent i maj 2012. En ökad matavfallsinsamling ställer dock andra krav på logistiken.

De redovisade kostnadsökningarna förklaras till stor del av nytt insamlingsavtal, nytt avtal för manuell insamling, återöppnande av ÅVC (Återvinningscentral) Vanadisberget, ökade mängder av utsorterat matavfall, samt indexreglering av befintliga avtal.

Under rubriken ”Återvinningscentraler” föreskrivs att en avgift ska tas ut vid ÅVC för hushållens avlämning av grovavfall om antalet besök överstiger 15 per år. Det pågår ett arbete hos Kommunförbundet Stockholms Län (KSL) med att ta fram ett kvittningssystem för grovavfall mellan kommunerna i Stockholms län. Det är därför lämpligt att avvakta med att fastställa taxan för detta till dess att ett kvittningssystem finns på plats. Därmed föreslår jag att trafik- och renhållningsnämnden får i uppdrag att återkomma i ärendet med ett förslag på kvittningssystem i samband med att Kommunförbundet Stockholms Län återkommer med förslag.

Bilagor

1. Reservationer m.m.
2. Taxa för hushållsavfall 2014

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation anfördes av borgarrådet Daniel Helldén (MP) enligt följande.

Jag föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Att i huvudsak godkänna taxa för hushållsavfall och därmed jämförligt avfall inklusive taxa för skrymmande hushållsavfall m.m. samt slam och latrin fastställs, i enlighet med trafik- och renhållningsnämndens förslag enligt bilaga 2, att gälla från och med 1 januari 2014 bortsett från stycket ”Återvinningscentraler” på sidan 17 som utgår.
2. att subventionen höjs för insamling av utsorterat matavfall för flerfamiljshushåll
3. att det görs en större prisdifferentiering med avseende på hämtningstäthet
4. att arbetet med utökad matavfallsinsamling intensifieras
5. Trafik- och renhållningsnämnden får en utökad budget med 1,0 miljoner kronor år 2014 som avser informationsinsatser vid införande av inpasseringssystem vid återvinningscentralerna. Finansiering sker av centralt avsatt medel, fonden för renhållningsverksamheten.

Avfallstaxorna är kraftfulla styrmedel för att minska uppkomsten av osorterat avfall. Taxan ska utformas så att den än tydligare styr mot minskade avfallsmängder, öka källsortering och minskad miljöbelastning. Vi anser därför att subventionen för

insamling av utsorterat matavfall för flerfamiljshushåll ska höjas. Det kommer även fungera som ett incitament för att fler hyresvärdar väljer att prova matavfallskärl.

För att motverka och förebygga uppkomsten av avfall bör de hushåll som genererar lite avfall och endast behöver hämtning var 4:e vecka premieras genom en lägre avgift än den som föreslås. Taxan för hämtning varje vecka bör höjas, för att styra mot en mindre mängd genererat avfall och en högre utsorteringsgrad.

Stockholm ligger idag långt efter det nationella målet att omhänderta 50 procent av matavfallet för biologisk behandling senast 2018. Därför måste arbetet med insamling och behandling av matavfall till biogas intensifieras. Staden ska kraftigt utöka matavfallsinsamlingen samt investera i en biogasanläggning. För att kunna komma upp i höga insamlingsnivåer krävs en anläggning för optisk sortering. Ledig kapacitet i andra anläggningar i regionen ska utnyttjas under utbyggnadsfasen, sannolikt i Södertälje.

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Taxa för hushållsavfall och därmed jämförligt avfall inklusive taxa för skrymmande hushållsavfall m.m. samt slam och latrin fastställ, i enlighet med trafik- och renhållningsnämndens förslag enligt bilaga 2 till utlåtandet, att gälla från och med den 1 januari 2014 med undantag för stycket ”Återvinningscentraler” på sidan 17 som utgår.
2. Trafik- och renhållningsnämnden får en utökad budget med 1,0 miljoner kronor år 2014 som avser informationsinsatser vid införande av inpasseringssystem vid återvinningscentralerna. Finansiering sker av centralt avsatta medel, fonden för renhållningsverksamhet under finansförvaltning.
3. Trafik- och renhållningsnämnden får i uppdrag att återkomma med ett förslag på kvittningssystem.

Kommunstyrelsen beslutar för egen del följande.

Paragrafen justeras omedelbart.

Stockholm den 11 december 2013

På kommunstyrelsens vägnar:
STEN NORDIN

Ulla Hamilton

Ulrika Gunnarsson

Reservation anfördes av Åsa Jernberg och Stefan Nilsson (båda MP) och Ann-Margarethe Livh (V) med hänvisning till reservationen av (MP) i borgarrådsberedningen.

ÄRENDET

Trafik- och renhållningsnämnden har den 30 oktober 2013 beslutat om taxa för 2014 för hushållsavfall och därmed jämförligt avfall inklusive taxa för skrymmande hushållsavfall m.m. samt slam och latrin. Taxan föreslås gälla från och med den 1 januari 2014.

Trafik- och renhållningsnämnden föreslår ett taxeuttag för år 2014 om 489,5 miljoner kronor, vilket är något högre än det prognostiserade utfallet i tertialrapport 2 på 450,2 miljoner kronor för 2013. Ökningen förklaras till stor del bero på styrningseffekter av villaabonnemangen, där många kunder har övergått till hämtning varannan vecka och minskat avfallsmängderna men även att andra aktörer än de av trafik- och renhållningsnämndens upphandlade tar uppdrag.

Trafik- och renhållningsnämnden

Trafik- och renhållningsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 20 oktober 2013 följande.

1. Trafik- och renhållningsnämnden föreslår kommunfullmäktige att anta taxa för hushållsavfall och därmed jämförligt avfall inklusive taxa för skrymmande hushållsavfall m.m. samt slam och latrin, att gälla från och med 2014-01-01, i enlighet med förslag i bilaga 1 till kontorets tjänsteutlåtande.
2. Trafik- och renhållningsnämnden föreslår kommunfullmäktige besluta om att medel ur fonden för renhållningsverksamheten på totalt 8,5 mnkr används till att finansiera utveckling och driftstöd av verksamhetssystem, konsultstöd optisk sortering samt informationsinsatser för inpasseringssystem.
3. Trafik- och renhållningsnämnden föreslår kommunfullmäktige att 2014 års budget för renhållningsverksamheten justeras med 8,5 mnkr.
4. Trafik- och renhållningsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Reservation anfördes av vice ordföranden Daniel Helldén (MP) och ledamoten Tobias Johansson (V), *bilaga 1*

Trafikkontorets tjänsteutlåtande daterat den 18 september 2013 har i huvudsak följande lydelse

En- och tvåfamiljshus

Vid införande av viktbaserad taxa beräknades taxenivån utifrån preliminära viktuppgifter. Den positiva trend som kontoret ser är att vikterna från villafastigheter minskar samt att många har bytt från veckohämtning till hämtning varannan vecka, vilket har medfört minskade intäkter.

För år 2014 föreslås att både den fasta och rörliga avgiften för hushållsavfall justeras. Grundavgiften höjs från 700 kr till 750 kr för samtliga abonnemang. Vid hämtning en gång per vecka ökas hämtningsavgiften från 13 kr till 14 kronor per tillfälle och vid hämtning varannan vecka höjs avgiften från 12 kr till 13 kr. Avgiften vid var 4:e veckas hämtning är oförändrad på 12 kr per tillfälle. Den rörliga avgiften höjs från 1,00 kr/kg till 1,20 kr/kg.

Separat matavfallsinsamling från villafastigheter föreslås vara avgiftsfri och rabatten slopas för denna abonnemangsform. Med förslaget premieras utsortering av matavfall jämfört med tidigare lösning med avgift på avlämnad mängd och rabatt som kompensation. Ytterligare fördelar med förslaget är att administrationen förenklas och att entreprenören inte behöver tömma tomma eller nästen tomma kärl från kunder som valt matavfallsabonnemang enbart för att erhålla rabatten.

Taxan föreslås med förändringarna vara

	var 4:e v	varannan v	varje v
Grundavgift, kr/år	750	750	750
Hämtavgift, kr/år	156	338	728
Rörlig avgift, kr/kg	1,2	1,2	1,2
Matavfall	0	0	0

Nedan jämförs 2013 års taxa med ovanstående förslag vid tre avfallsvikter. Merparten av hämtningarna sker med hämtning varannan och varje vecka med 10 kg per hämtning i båda fallen.

2013	var 4:e v	varannan v	varje v
5 kg	921	1 142	1 636
10 kg	986	1 272	1 896
20 kg	1 116	1 532	2 416

2014	var 4:e v	varannan v	varje v
5 kg	984	1 244	1 790
10 kg	1 062	1 400	2 102
20 kg	1 218	1 712	2 726

Ökning vid	var 4:e v	varannan v	varje v
5 kg	6,8%	8,9%	9,4%
10 kg	7,7%	10,1%	10,9%
20 kg	9,1%	11,7%	12,8%

Flerbostadshus och verksamheter

I taxan har maskinell hämtning premierats i förhållande till manuell hämtning samt att hushållsavfall i kärl premieras framför hushållsavfall i säck.

Arbetet med att införa viktbaserad taxa för flerbostadshus och verksamheter fortsätter med förberedande arbete under 2014. Vikttaxa för dessa kategorier införs inte i 2014-års taxa.

Taxan föreslås öka för flerbostadshus, företag och verksamheter enligt följande:

- Manuell hämtning 8,0 % - 9,0 %
- Maskinell hämtning 5,5 % - 6,5 %
- Matavfall 5,0 %
- Abonnemang under avveckling 14 %

För flerfamiljshus föreslås subventionen för insamling av utsorterat matavfall vara oförändrad till 40 % i jämförelse med ordinarie taxa för hushållsavfall.

De fastigheter som deltar i utvecklingsprojekt med optisk sortering föreslås få kostnad motsvarande abonnemangsform som fanns då försöket startade.

Trots ökning av taxan är fortfarande avgiften för hushållsavfall i Stockholm låg för en lägenhet jämfört med andra städer.

	1 g/v	3 ggr/v	5 ggr/v
Kr/lgh o år	10 m	25 m	25 m
Stockholm	531	682	805
Danderyd	1 230	1 303	1 318
Göteborg	955		
Linköping	1 128	1 467	1 975

Övriga taxor

Taxor för grovavfall, slam, el-avfall m.m. har indexerats enligt renhållningsindex R77:2 med 1,1 %.

Övrig förändring i 2014 års taxa är

- Införande av en enhetstaxa för villaabbonenter med stor avfallsmängd som av vårdskäl eller andra särskilda skäl har behov av annan abonnemangsform än viktstaxa. Avgiften för detta abonnemang föreslås vara 4 000 kr/år, vilket motsvarar hämtning varje vecka av ett kärl med drygt 40 kg avfall. Detta kan jämföras med Västerås avgift för 160 – 190 liters behållare med osorterat avfall på 4 056 kr/år.

- Möjlighet för en- och två familjshus att dela på ett kärl för hushållsavfall med hämtning var 4:e vecka under förutsättning att abonnemang finns för separat insamling av utsorterat matavfall. Grund- och hämtavgift för respektive fastighet föreslås till 828 kr/år jämfört med 906 kr/år vid egen hämtning.

- En ny tjänst införs som innebär att mobil insamling av farligt avfall med kemist till bestämd tidpunkt kan beställas. Med tjänsten kan insamling av farligt avfall från hushåll förenklas vid exempelvis vår- eller garagestädning i bostadsrättsföreningar. Avgift föreslås vara 700 kr/tim.

- Införande av inpasseringssystem vid återvinnings- centralerna. Varje hushåll ges 15 fria besök per kalenderår. Taxa för besöken föreslås vara:

Besök/år	Taxa
1 - 15	0 kr
16 -	240 kr

Som jämförelse är avgiften i Göteborg 222 kronor från det sjunde besöket.

Införande av inpasseringssystem beräknas generera en ökad intäkt vid försäljning av klippkort till småföretagare med 7 mnkr under år 2014. Om förslaget inte genomförs innebär det en ytterligare ökning av totala taxeuttaget med 1,5 %. Därutöver beräknas ökade intäkter från utomkommunala besökare som inte är medräknat i taxan.

Stadens återvinningscentraler har ca 930 000 besökare per år och postnummernummer på plats visar på 17 % utomkommunala besökare. Arbetsgruppen för kvittningssystem i länet har talat om ett pris på 150 kr/besök. Detta skulle innebära drygt 23 mnkr/år, nettointäkten beräknas till ca 18 mnkr.

Besök på ÅVC Trädgård samt inlämning av FA och el-avfall ska vara fria.

En förutsättning för införandet av taxa i samband med inpasseringssystem är att det finns ett kvittningssystem i länet som reglerar kostnadsmissigt besöken för de kommuner som önskar delta. Rent juridisk får enskilda hushåll ej transportera sitt grovavfall utanför kommungränsen. Med ett kvittningssystem kopplat till avtal mellan kommunerna öppnas möjligheten för invånarna i länet att besöka den återvinningscentral som är närmast, oavsett kommun. Kvittningen kan ske elektroniskt från en läsare alternativt schablonberäknas utifrån stickprovsundersökningar.

Införandet kan dock ske tidigast 1 juni 2014 av systemtekniska skäl.

BEREDNING

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 17 november 2013 har i huvudsak följande lydelse.

Trafik- och renhållningsnämnden föreslår ett taxeuttag för 2014 om 489,5 miljoner

kronor, vilket är något högre än det prognostiserade utfallet i tertialrapport 2 på 450,2 miljoner kronor för 2013.

Kostnaderna, inklusive kapitalkostnader, för stadens avfallshantering 2014 beräknas öka med totalt 32,2 miljoner kronor i jämförelse med den prognos för 2013 som lämnats i tertialrapport 2. De redovisade kostnadsökningarna förklaras till stor del bero på nytt insamlingsavtal och ökade mängder av utsorterat matavfall, nytt avtal för manuell insamling, återöppnade av ÅVC Vanadisberget samt indexreglering av befintliga avtal.

Stadsledningskontoret konstaterar att trafik- och renhållningsnämndens budget för renhållningsverksamheten för 2014 beräknas hamna på netto minus 8,5 miljoner kronor. Detta beror på att nämnden avser att använda -7,5 miljoner kronor för utvecklingsprojekt. 1,0 miljoner kronor avser informationsinsatser vid införande av inpasseringssystem vid återvinningscentralerna. Underskottet föreslås täckas av medel ur fonden för balansering av över- och underskott, som vid bokslutet 2012 uppgick till 66,6 miljoner kronor.

Stadsledningskontoret konstaterar vidare att trafik- och renhållningsnämnden fått 7,0 miljoner kronor i kommunfullmäktiges budget 2014 samt att stadsledningskontoret föreslår en justering av nämndens budget om 0,5 miljoner kronor.

Stadsledningskontoret konstaterar att kommunfullmäktige senast under december 2013 måste fatta beslut om den nya taxan för att den enligt trafik- och renhållningsnämnden förslag ska kunna börja gälla från och med 1 januari 2014.

Stadsledningskontoret gör den sammanfattade bedömningen att justeringarna är motiverade och föreslår därför att kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att fastställa taxa för hushållsavfall och därmed jämförligt avfall inklusive taxa för skrymmande hushållsavfall med mera samt slam och latrin, i enlighet med trafik- och renhållningsnämndens förslag enligt bilaga 1, att gälla från 1 januari 2014.

RESERVATIONER M.M.

Trafik- och renhållningsnämnden

Reservation anfördes av vice ordföranden Daniel Helldén (MP) och ledamoten Tobias Johansson (V) enligt följande.

1. Att delvis godkänna förvaltningens förslag till beslut.
2. Att subventionen höjs för insamling av utsorterat matavfall för flerfamiljshushåll.
3. Att det görs en större prisdifferentiering med avseende på hämtningstäthet.
4. Att arbetet med utökad matavfallsinsamling intensifieras.

Avfallstaxorna är kraftfulla styrmedel för att minska uppkomsten av osorterat avfall.

Taxan ska utformas så att den än tydligare styr mot minskade avfallsmängder, öka källsortering och minskad miljöbelastning. Vi anser därför att subventionen för insamling av utsorterat matavfall för flerfamiljshushåll ska höjas. Det kommer även fungera som ett incitament för att fler hyresvärdar väljer att prova matavfallskärl.

För att motverka och förebygga uppkomsten av avfall bör de hushåll som genererar lite avfall och endast behöver hämtning var 4:e vecka premieras genom en lägre avgift än den som föreslås. Taxan för hämtning varje vecka bör höjas, för att styra mot en mindre mängd genererat avfall och en högre utsorteringsgrad.

Stockholm ligger idag långt efter det nationella målet att omhänderta 50 procent av matavfallet för biologisk behandling senast 2018. Därför måste arbetet med insamling och behandling av matavfall till biogas intensifieras. Staden ska kraftigt utöka matavfallsinsamlingen samt investera i en biogasanläggning. För att kunna komma upp i höga insamlingsnivåer krävs en anläggning för optisk sortering. Ledig kapacitet i andra anläggningar i regionen ska utnyttjas under utbyggnadsfasen, sannolikt i Södertälje.